

Pravijo, da je slabo leto letos, samo v Chicagi tega ne čutijo

Chicago, 26. decembra. Po vsej Ameriki se sliši glas, da je gospodarska in finančna kriza na svojem vrhuncu, toda v Chicagi tega ne čutijo, vsaj kar se tiče hotelov in raznih zabavnih prostorov. Nikdar prej v zgodovini mesta Chicago se ni priglasiло še toliko oseb za novoletno praznovanje (in pijančevanje) po hotelih in resortih kot letos. Računa se, in sicer prav površno, da bodo praznovanci na Silvestrov večer v Chicagi povzeli najmanj 100,000 galon vina, najmanj 50,000 galon žganja. Policija v Chicagi je dobila povelje, da naj bo potrpežljiva z onimi, ki bodo praznovali odhod starega leta, toda zvezni prohibicijski uradniki so naznanili, da bodo storili vse v njih moči, da zagrenijo praznovalec njihov veselje. Vodstva hotelov v Chicagi naznanjajo, da imajo oddane vse prostore, vse sobe, vse dvorane, in da je skoro težko dobiti še kako godbo na razpolago. Ljudje plačujejo od \$5.00 do \$25.00 za prostor v hotelu, da praznujejo odhod starega leta. Poleg tega so pa oddani vsi prostori v nočnih klubih in bolj znanih restavrantih. Edini hotel v Chicagi, ki ne bo imel noveletne prireditve, je takozvani Palmer House. Ravnatelj tega hotela je naznanil, da bo hotel zapril vrata ob 9. uri zvečer.

Mussolini bo govoril po radio za Ameriko

New York, 26. decembra. Na novoletni dan bo laški diktator Mussolini prvič govoril po radio za ameriško občinstvo. Njegov govor se bo slišal v Ameriki na Novoletni dan med 2. in 2:15 uro popoldne. Ameriške radio kompanije bodo njegov govor razposlale po vsej Ameriki. To bo prvi govor potom radia iz Italije v Ameriko.

Krasno darilo

Priljubljeni policist Mr. Vincent Neumann, ki pazi na otroke iz šole sv. Vida na križišču St. Clair Ave. in Norwood Rd. nas je naprosil, da se v njegovem imenu prav iskreno zahvalimo vsem učencem in učenkam slovenske šole sv. Vida, ki so mu za Božič podarili nepričakovano in krano darilo. Mr. Neumann je zelo priljubljen pri naših malčkih in ni čuda, da so se ga spomnili za Božič in ga tako prijetno presenetili. Fantički in deklice, Mr. Neumann vam izreka prav iskreno zahvalo in obljublja, da bo prav posebno pazil na vas, da boste vedno hodili iz šole in v šolo. In vam vsem skupaj želi veselo Novo leto.

Društvo Kras

Društvo Kras št. 8 S. D. Z. je izvolilo sledeči odbor za 1931: predsednik Louis Jerkič, podpredsednik Frank Rajer, tajnik Louis Opara, 15716 Holmes Ave., zapisnikar Ciril Blaško, nadzorniki: A. F. Svetek, Frank Šuštaršič, John Terček. Bolniški odborniki: John Tomažič, Frances Opara, John Terček in Frances Martinjak. Zastopnika Slov. Doma Louis Opara in Ciril Blaško. Društvena zdravnik: dr. Perme in dr. Škur.

Igra in veselica

Odbor podružnice št. 25, Slovenske Zveze nam naznanja, da priredi podružnica 1. febr. v Knauovi dvorani igro in veselico. Podrobnosti poročamo ob času.

Zrakoplov je došel iz New Yorka v Cleveland v rekordnem času

Pet potnikov je dospelo večeraj iz New Yorka v Cleveland, tri ure in pol potem, ko so se v New Yorku vkrcali na zrakoplov. To je rekordna vožnja. Zrakoplov je vodil poznani pilot Samuel Sampson, katerega edina želja je, da približa New York Clevelandu. Ze lansko leto je pilot Sampson naredil rekordno vožnjo med New Yorkom in Clevelandom, ko je prevozil zračno linijo, ki znaša 421 milj, v treh urah in 42 minutah. Poleg petih potnikov, katere je imel Sampson v svojem zrakoplovu, je pripeljal v Cleveland tudi 300 funtov pošte. Pilot je pripovedoval po svojem prihodu v Cleveland, da je imel potoma vseskozi lepo vreme in ugodne vetrove, in da je vozil približno 6,000 čevljev visoko v zraku. Rekel je, da je imel najlepši Božič v vsem svojem življenju, ko je mogel narediti rekord zračnega poleta med New Yorkom in Clevelandom.

Gasolin je položil na peč in bil ubit

Greenville, S. C., 26. decembra. E. C. Couch, 22 let star, je zgorod danes, ko je nastal požar v uradu zrakoplovne družbe, kjer je Couch bil nameščen kot čistilec. Hotel si je umiti roke in je dal posodo, v kateri je mislil, da se nahaja voda, na peč. Gasolin je prišel vreti in je eksplodiral, pri čemur je Couch našel smrt.

Dober sodnik

Sam Cohen, ki stanuje na 10731 Gooding Ave., je bil pred več leti aretiran, ker so dobili žganje v njegovi posesti. Dobil je \$1000 kazni in 9 mesecev zapora za to. Te dni se je nahajal pred sodnikom Baer in prosil je za državljanstvo. Zvezni eksaminator Fox je povedal sodniku, da ljudje kot je Cohen ne morejo postati državljani, ker je kršil Cohen prohibicijsko postavbo. Toda sodnik Baer je izjavil, da kršitev prohibicije ni velik zločin, pa je odredil, da se Cohenu takoj izda državljanski papir, in poklical je sodnega pisarja, ki je Cohena zaprisegel.

Zanimiva konvencija

V ponedeljek se odpravi v Clevelandu konvencija ameriških znanstvenikov. Na konvenciji bo ob enem tudi razstava najnovejših znanstvenih stvaric, in med drugim boste lahko videli tudi sledeče: slike čudežne radiacije čebule, steklo iz kavčuka, aparat, s katerega pomočjo se z X žarki določi spol nerojenega deteta, ura, ki zaostaja v desetih dneh samo en deset-milijonko sekunde. To je prva razstava enake vrste, katero priredi American Association for the Advancement of Science.

Lepe jaslice

Vsak, kdor je videl jaslice, ki jih je naredil Mr. Martin Fabjančič, je rekel, da kaj takega pa še ne. Jaslice so v resnici nekaj posebno umetniškega, toda tako lepo priprsto, da se morate čuditi. Kdor jih hoče videti naj se potruži na 6930 Hecker Ave., zadaj, kjer mu jih bodo z veseljem pokazali.

Zgubljena suknja

Moška suknja je bila zgubljena zadnjo soboto, 20. decembra, v S. N. Domu, dvorana št. 1. Kdor jo je našel, je prošel, da jo prinese oskrbniku v S. N. Dom in bo dobil nagrado.

In pravijo, da se farmarjem slabo godi!

Laški zrakoplovci nimajo dosti sreče na svojem poletu v Ameriko

Rim, 26. decembra. Glasom poročil, ki so dospela sem, je štirinajst zrakoplovov, ki so se podali na pot proti Port Natal, Brazilija, dospelo v mesto Bolama, Portugalska Gvineja. Zrakoplovi so se doslej nahajali deset ur v zraku in so tekom tega časa prevozili 992 milj, in kot trdijo poročila, vreme ni bilo ravno ugodno na potu. Vsa pot, ki jo imajo zrakoplovi prevoziti, znaša nekako 5,000 milj. Zrakoplovni misiji načeljuje laški zrakoplovni minister Balbo. Več laških vojnih ladij in torpednih rušilcev je razpostavljenih po morju, da pazijo na morebitne nezgode. 48 mož se nahaja na zrakoplovih. Ako srečno dospojo v južno Ameriko, bodo mogoče se potem podali na polet v severno Ameriko.

Za novo cerkev

John J. Grdina in njegova družba priredi v nedeljo 4. januarja veliko umetniško predstavo v Slovenskem Narodnem Domu, v korist nove cerkve sv. Vida. Na programu so čarovniške točke, petje, igre, itd. Med drugim boste videli tudi prizor z radio postaje, in boste lahko natančno videli, kako se oddaja slovenski radio program. Tamburaški odsek društva Orel bo igral med predstavo.

Išče se!

Iz Milwaukee, Wis., nam piše Frances Žužek, da bi rada izvedela za naslov John Cvelbarja. Zadeva se tiče njegovega brata Jožeta. Naj se torej John Cvelbar oglasi pri nas ali pa naj bo kdo izmed rojakov toliko dober, da nam sporoči njegov naslov, ako mu je znan.

V spomin

Tretjič v mojem življenju moram pisati črtico v spomin. Pred desetimi leti mi je umrla soproga, pred dvema letoma brat, in večeraj sem dobil od stolnega vikarja v Ljubljani sporočilo, da mi je umrla 6. decembra moja — mati ... Danes sem sam od naše družine na svetu. Kot vsak drugi, sem imel očeta in mater, poleg tega pa brata in dve sestri. Očeta nisem nikdar poznal, ker je bil ubit pri delu v gozdovih, ko sem bil komaj leto star, sestra Mici je umrla isti dan, ko so pokopali očeta, sestra Ivanka je preminula, ko je bila 16 let stara, brat mi je umrl pred dvema letoma, in ostala je še mamica, ki mi je 20 let neprestano pisala v Ameriko, da ne more umreti, dokler je ne pridem pogledat. Odlagal sem od leta do leta, mama je živela v pričakovanju, da me še enkrat vidi — ljubila me je namreč kot najmlajšega v družini. In čakala je in čakala. Pa nisem prišel. In medtem je v častitljivi starosti 83 let mirno v Gospodu zaspala. Bog ve, kaj je mislila v zadnjih trenutkih, predno je umrla. Gotovo se je spominjala mene, sina, katerega je tako goreče ljubila. V vsej siromaščini, v kateri sem preživel z njo, ko sem bil še v stari domovini, si je od usi pritrgovala kosček kruha, samo da sem jaz imel kaj za hrano. Bila je zlata mamica, tako kot je vaša in druga, ki vas je srčno ljubila. Mnogi Slovenci v Clevelandu in od drugod so jo poznali. Prihajali so na obisk v staro domovino in jo obiskovali. In bolj priproste slovenske matere, kot je bila moja mamica, se težko dobili. Priprosta, toda čutča, tako zlatega materinega srca. Pisala mi je stopotov, da ne bo prej umrla, dokler me ne

Dvajset ljudi ubitih v silnem potresu v Južni Ameriki

Salta, Argentina, 25. decembra. Mala vasica La Poma, ki se nahaja visoko v Andes gorovju, je bila obiskana danes od potresa, katerega v tem okraju še nikdar prej niso pomnili. Dvajset ljudi je bilo pri tem ubitih, skoro 200 ranjenih, in skoro ni človeka v vasi, ki ne bi bil ubit ali ranjen. Med mrtvimi je osem žensk in dva mala otroka. Potres se je pripetil okoli tretje ure zjutraj. Vas La Poma se nahaja približno 75 milj od večjega mesta Salina. Vlada republike Argentine je odredila vojaštvo in zdravniške v prizadete okraje. Ob enem se poroča, da je potres prišel tudi nad razne druge okraje v Argentini, toda da v dotičnih krajih niso čutili posledice. Izmed 180 ranjenih oseb v potresu se pričakuje, da jih bo najmanj še 25 umrlo.

Predavanje

Jutri popoldne ob 3. uri priredi predavanje za slovensko mladino Mrs. Krasna, in sicer v S. N. Domu na St. Clair Ave., soba št. 1, novo poslopje. Govorila bo v angleškem jeziku.

vidi še enkrat. Pa jo je poklicalo nebo, neizprosna usoda, in preselila se je tja, kamor pridem za njo, upam vsaj. Ranjka moja mama je bila rojena v letu 1848, v Toplicah na Dolenjskem. Bila je vseskozi vzor slovenske matere, ki je v vsem svojem življenju ljubila Boga, družino in svojo domovino. Od mene ji bo ohranjen čist spomin, prosim pa tudi vse druge, da se jo spominjajo v svojih plemenitih srcih. — Louis J. Pirc.

20,000 družin je za Božič bilo obdarjenih z živili v Clevelandu

Kdor je za Božič radi brezposelnosti stradal v Clevelandu, je bil najbrž sam kriv. Dobrodelne družbe sporočajo, da so obdarile 20,000 potrebnih družin z vsem potrebnim živežem, ki naj bi zadostoval vsaj za štiri ali pet dni. Okoli \$200,000 se je nabralo pri ljudeh, in nad 500 trukov je dan pred Božičem in na božični dan zastoj razpelovalo hrano, obleko in druge potrebnosti vsem onim, ki so se prijavili. Skoro 100,000 komadov igrače je bilo razdeljenih otrokom, 50,000 komadov obleke se je razdelilo, pa tudi trgovski zavodi in podjetja so pomagala po svoje, da oblažijo sicer tužni letošnji Božič onim, ki so v potrebi. Peter Angeloni, ki ima svoj restavrant na 10802 Cedar Ave., se na primer nasilil zastoj 1500 oseb, hise, iz neznanega vzroka, do Ves dan so prihajali. Vsakdo je dobil lep kos mesa, juho, krompir, razne prikuhe, kavo in sladoled. Stotine se jih je izjavilo, da take postrežbe še niso imeli v življenju. In tudi jetniki v okrajnih zaporih se niso mogli pritožiti. Dobili so za kosilo pečene kokoši in vse kar spada zraven, zvečer pa svinjsko pečenko, torto in oranže. In če bi bil kdo slučajno prezrt, naj se oglasi na 2525 Euclid Ave., kjer je glavni stan dobrodelnih družb. Samo oglašite se tam in povejte, da ste v "Ameriški Domovini" videli te vrstice. Mi smo prepričani, da če ste potrebni, da vam bodo tam preskrbeli, kar pač potrebujete.

Seдем Hrvatov zgorelo in bilo ubitih, ko so praznovali Božič

Whiting, Ind., 26. decembra. Osem bratov Hrvatov je praznovalo Božič v nekem stanovanju v tem mestu. V hiši je nastal požar, in sedem izmed praznovancev je postalo žrtev požarja, dočim se je enemu posrečilo pobegniti. Mrtvi so: John Berlič, star 48 let, Tony Košiček, star 35 let, Joseph Lučić, star 49 let, John Lučić, star 34 let, Viktor Milarčević, star 53 let, Nick Slemič, star 50 let in Matija Štepic, star 63 let. Luka Lavrinović je pobegnil pri oknu, je nastal v spodnjih protorih trupel so dobili na vrhu stopnic, in so moški očitno se hoteli rešiti iz gorčice hise po stopnicah, ko so v plamenih zgoreli. Njih trupla so dobili vsa ožgana. Sabil kdo slučajno prezrt, naj se oglasi na 2525 Euclid Ave., kjer je glavni stan dobrodelnih družb. Samo oglašite se tam in povejte, da ste v "Ameriški Domovini" videli te vrstice. Mi smo prepričani, da če ste potrebni, da vam bodo tam preskrbeli, kar pač potrebujete.

Lepa zabava

Dramsko društvo Lillija ima nekoč večer lepo zabavo v Slovenskem Domu na Holmes Ave. Ta zabava je za članstvo in njih prijatelje. Da se da igralcem nekoliko veselja za napredek, ste prošeni, da pridete vsi igralci in prijatelji. Bo dobra domača zabava in prav mala vstopnina, samo 35 centov.

Društvo Blejsko Jezero

Društvo Blejsko jezero št. 27 SDZ je izvolilo sledeče uradnike: predsednik Jerry Urbas, podpredsednik Frank Fende, tajnik J. F. Durn, 15605 Waterloo Rd., zapisnikar J. Glavič, nadzorni odbor: F. Hayny, Mary Marn in A. Rupnik, blagajnik John Rožanc. Društvena zdravnik dr. Škur in dr. Siegle.

Skupna prireditev

Društva Triglav, Ivan Cankar, Kristus Kralj, slovenska godba Bled, Zarja, odsek Soc. kluba in samostojna "Zarja" priredijo na Novoga leta dan koncert in predstavo, in sicer v korist odra S. N. Doma. Vstopnina je samo 50 centov. Popoldne je koncert in predstava, zvečer pa ples.

Mrs. Krasna

Wobor čitalnice S. D. Doma na Waterloo Rd., nam naznanja, da bo v ponedeljek, 29. dec. predavala v S. D. Domu na Waterloo Rd., Mrs. Krasna in sicer zvečer ob 8. uri. Rojaki, stari mladina, so vabljeni od blizu in daleč.

Napaden restavrant

Trije banditi so vdrl v restavrant George Luscko, 2741 Commercial Rd. Odnegli so šestim gostom \$1,200.00. Luscko je tast councilmana McGinty.

Velik rop

V urad Yellow Taxi Cab družbe sta prišla včeraj dva zakrinjena moška, ki sta pobila blagajnika družbe in odnesla \$1,195.00.

V bolnico

V petek popoldne se je podala v St. Alexis bolnico Miss Vera Murn, ki se bo morala podvreči operaciji.

Mestna blagajna prazna

Mesto Cleveland nima nobene denarja, da bi plačala svoje uslužbenice in druge stroške v mesecu januarju. Manjka ravno \$1,500,000. Mesto je računalo, da bo dobilo \$833,000 od okrajnih oblasti za preskrbo bolnikov v Warrensville in \$466.00 so si pa nameravali sposoditi na račun novih davkov. Sedaj pa ne morejo dobiti ne tega ne onega denarja. Republikanci znajo resimenito gospodariti.

Bogat plen

Policija je naredila pogon na neko hišo na 3515 Lakeside Ave., kjer je zaplenila za \$4,000 vrednosti žganja in vina. Aretiran ni bil nihče.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

Published daily except Sundays and Holidays

NAROCNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto\$5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00
Za Evropo celo leto \$7.00, pol leta \$3.50.
Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljave naslovite: Ameriška Domovina,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83

No. 303, Sat., Dec. 27th, 1930

Nočno delo v industriji

V prvem letniku "Social Work Year Book," ki ga izdaja Russell Sage Foundation, se nahaja izmed drugih jako zanimivih razprav članek o nočnem delu v industriji. Ta letnik, prvi svoje vrste, je podoben kakšni enciklopediji in vsebuje 187 člankov o raznih socialnih vprašanjih, spisanih od 1897 piscev, izmed katerih je vsak strokovnjak v svoji stroki.

Članek o nočnem delu navaja poročilo jednote ameriških inženirskih društev, iz katerega je razvidno, da 40 najbolj važnih industrij obratuje neprenehoma noč in dan, bodisi skozi vse leto ali vsaj sezonsalno. V nekaterih tovarnah delajo delavci v treh, v drugih pa v dveh šifтах. V slučaju dveh šifht delajo delavci po dnevu navadno po 11 ur in oni po noči po 13 ur. Razmerje med številom delavcev po dnevi in po noči je različno: od 10% do 100%. V mnogih drugih industrijah se v višini sezone delo "overtime." Delo čez uro utegne trajati do polnoči in tudi več. Nočno delo obstoja tudi v mnogih ne-tovarniških poklicih, kot na primer v plinar- nah, elektrarnah, restavracijah, hotelih in zabaviščih.

Da neomejeno nočno delo je socialno škodljivo, je pripoznano v mnogih državnih zakonih, ki skušajo odpraviti največje zlo nočnega dela z oziroma na ženske in otroke. Ta državna kontrola v splošnem jemlje v obzir nekatere izmed teh štirih skupin ali pa vse: otroke pod starostjo 16 let, moške nedoletnike v starosti od 16 do 18 let, ženske nedoletnice v starosti 16 do 21 let in odrasle ženske. Prvi zakon o nočnem delu je bil sprejet v državi Rhode Island leta 1853 in je prepovedal zaposlovanje otrok v starosti 12 do 15 let v nočnih urah med 7:30 zvečer in 5 jutraj. Leta 1890 je država Massachusetts vzakoniła prvo postavo o nočnem delu glede odraslih žensk. Ko se je razpravljalo o teh zakonih, ugovarjalo se je — kot po navadi —, da industrija ne bi mogla prenašati takih omejitev. Zagovorniki so trdili, da država ima vrhovni interes čuvati zdravje ženskih delavk, ker one utegnejo biti matere, in da otroci in nedoletniki so varovanci države in opravičeni do varstva s strani države.

Obstoječi zaščitni zakoni pojavljajo skupno karakteristiko. Interesi človeštva — tudi v onih zakonih, ki jih hočejo zaščititi — so vedno podrejeni interesom industrije. Najvišji standard je oni, ki je predpisan za delavce — otroke pod starostjo 16 let, ali celo za to skupino dvoje držav sploh nima nikakega zakona o nočnem delu in v osmih državah je delo otrok dovoljeno do 8, 9 in celo 10 zvečer. Ena država le prepoveduje zaposlovanje otrok pod 14. letom v prodajalnicah po 7 uri zvečer in v osmih državah se slična prepoved nanaša le na tovarne. Mnogo zakonov ima polno izjem, zlasti v prid konservni industriji. Razun kar se tiče odredb glede gledaliških predstav in službe brzojavnih slov, le sedmorica držav in District of Columbia imajo omejitve nočnega dela za dekce in dekleta v starosti med 16 do 18 let. Šestorica drugih držav je raztegnilo zaščito zakona o otroškem delu na dekleta do 18 let, ali ne na dekce čez 16 let. V osmih drugih državah je prepoved nočnega dela za dekleta čez 16 let zapopadana v splošni prepovedi nočnega dela za ženske v nekaterih poklicih. Dorasli dekci čez 16 let morejo v 41 državah delati, kadar koli je in dekleta čez 16 let ravno tako v 27 državah.

Zakonito urejevanje nočnega dela žensk je napravilo le počasen napredek. Največji udarec je dobil ta socialni napredek leta 1907, ko je prizivno sodišče države New York proglasilo neustavnim zakon o nočnem delu žensk od leta 1903. Posledica tega je bilo takojšen razvoj socialne zakonodaje tudi v drugih državah. Le države Connecticut, Pennsylvania in South Carolina se sprejele zakone o nočnem delu v letu 1912 in Oregon je potom svoje industrijalne komisije uredilo tako delo v trgovskih podjetjih. Vsled nove pritožbe, predložene s strani L. D. Brandeis in Josephine Goldmark, je newyorško prizivno sodišče leta 1914 ovrglo svojo sedem let staro odločbo in priznalo ustavnost državnega zakona od leta 1903.

Šestnajst držav je prepovedalo zaposlovanje žensk po noči (med 10. uro zvečer in 5 jutraj) v označenih poklicih in dve drugi državi sta le omejili nočno delo žensk na 8 ur oziroma na 48 ur na teden. V treh izmed teh 18 držav se prepoved nanaša na tako malo poklicev, da za večino žensk nimajo sploh nikakega zmisla. V državi Ohio se prepoved nočnega dela nanaša le na prodajalke vstopnic, v državi Washington le na operatorice dvigalnikov in v South Carolini le na trgovska podjetja.

Posledice napornega nočnega dela so dandanes bolj usodne, kot kedaj, kajti čim dalje več žensk nadaljuje v industrijalnem delu tudi po omožitvi. Svaha omejevalne zakonodaje je prvič, da se čuva zdravje mladih delavcev — dečkov in deklet — tako da morejo dozoreti brez oslabujočih posledic nezadostnega spanja in prenapora, in drugič da se zaščiti zdravje delavk, ki utegnejo biti ali so matere prihodnje generacije ameriških državljanov. Kar se je nedavno pisalo v zvezi s štrajkom v tekstilni industriji, je pokazalo, kake razmere nastanejo, ako se dovoljuje neomejeno nočno delo, bodisi ker ni zakona o tem ali ker se zakon ne izvršuje. Dolge ure, pomanjkanje počitka ali odmora za kosilo in nizke mezde na jugu kažejo socialno zlo, ki nastane, ako države ne zabranjujejo tako izrabljanje.

D O P I S I

Cleveland (Newburg), O. — Mislim da odkar stoji Slovenski Narodni Dom v Newburgu, je društvo Zvon prirejalo svoje zabavne večere na Silvestrov večer in še vselej je bilo občinstvo zelo zadovoljno s temi prireditvami. Ravno tako bo letos in čeprav so slabe delavske razmere, bo pa društvo gledalo, da bo taka postrežba, da bo vsak zadovoljen. Kako pa da ne bi bil! Na programu bodo kranjske klobase, zelje itd. in še več drugega, o čemur se bo pa vsak pričel, kdor se bo udeležil. Udeležiti se pa lahko vsak ljubitelj poštene zabave, ako si preskrbi vstopnico do 28. decembra. Vstopnina je zelo nizka tako, da se lahko vsak udeleži in zaključiti leto 1930 v veseli družbi in potem pa začne leto 1931 ravno tako, saj drugače ne moremo pričakovati, kot da se zberemo tu pa tam in se prav po domače zabavamo.

Članom in članicam nazna-

PREDAVANJE V ČITALNICI S. D. D.

Odbor za aranžiranje predavanj pri čitalnici SDD je aranžiral predavanje in sicer za ponedeljek večer, to je 29. decembra, v dvorani št. 3, kjer se vrše društvene seje.

Kot predavateljica bo nastopila že dobro poznana Slovenka, navdušena delavka, naša domača pisateljica-pesnica, gospa Krasna, katero smo že imeli priliko slišati v Clevelandu. Naša želja je bila, da bi gospa Krasna predavala tudi v naši čitalnici v Slovenskem Delavskem Domu na Waterloo Rd. in ta želja se nam je sedaj izpolnila.

Apeliramo na cenjeno javnost, da se temu predavanju odzove. Posebno ve ženske pridite poslušat to predavanje, da se seznane s ženo-bojevnico zatiranih

njam, da se vrši letna seja društva Zvon v nedeljo 28. decembra dopoldne. Vsakega člana in članice je dolžnost, da se udeležijo te seje. Ako ni zmožen za predlagat, naj pa glasuje za dober predlog, ali pa proti, kakor se mu zdi prav.

Veliko je na sejah predlogov, ki so zavrženi, veliko slabih, ki so sprejeti. To je vzrok, ker se premalo zanimamo za seje. Samo na eni seji se pa tudi ne more vsega ukreniti, ker imamo premalo časa, da bi vsako stvar do dna preštudirali. Čez par dni pa zvrčamo krivdo eden na drugega, akoravno imamo vsi dobro voljo, da bi društvo napredovalo.

Zato apeliram na vas, bratje in sestre, da se udeležite seje v kar največjem številu ter prinesite seboj premišljene in koristne nasvete.

Z bratskim pozdravom

Andrew Žagar, predsednik.

in izkoriščanih. Mrs. Krasna je jako poljudna predavateljica, obvladuje čisto slovenščino in jo boste lahko vse ulemle.

Ga. A. P. Krasna bo obdrževala predavanje pred našo mladino in sicer v nedeljo, dan prej, v soboto 27. decembra pa v Barbertonu, O. Ker se že torej nahaja v naši sredi, smo povzeli korake, da predava tudi v Collinwoodu pod avspicijo SDD.

Predavanje se prične točno ob 8. uri zvečer. Prošeni ste vsi, da se tega zanimivega predavanja udeležite. Prepričani smo, da vam bo predavanje ge. Krasne ugajalo in boste imeli priliko slišati nekaj jako podučnega.

Za čitalnico SDD:

Josip F. Durn.

SLOVENSKI PEVCI NA KONCERTU ČIKASKE UNIVERZE

Češki dnevnik "Svornost" iz Chicaga prinaša v svoji številki od 7. decembra t. l. pod naslovom "Slovanski program na univerzi v Chicagu" sledeče:

"Slovanski Klub na univerzi v Chicagu je priredil v petek zvečer 5. decembra t. l. v "Mandei Hall," na University Ave. in 57. ulici glasbeni program. Bil je to program izključno slovanske glasbe, ki je bil prirejen pod zaščito "The International Students' Association of Chicago and Vicinity" (Mednarodno društvo študentov za Chicigo in okolico.) Na programu so bili zastopani Čehoslovaki, Poljaki, Rusi in Jugoslovani, itd. Obisk koncerta je bil časten in občinstvo je odhajalo zelo zadovoljno nad celim izvajanjem programa."

Izmed navedenih Jugoslovancev sta bila povabljeni na sodelovanje koncerta pianistinja in sopranistinja Jeanette Perdona iz Clevelanda in operni ter koncertni pevec Svetozar Banovec.

MASS MEETING ZA TU ROJENO MLADINO

V nedeljo, 28. decembra, se bo vršil shod za tu rojeno mladino, na katerem bo nastopila s govorom v angleščini Anna P. Krasna. Krasna je nam clevelandskim Slovencem znana kot dobra govornica. Ni nam še pozabljen iz predavanja, katerega je imela pred dvema mesecema pod okriljem ženskega odseka soc. kluba št. 27. Isto iz govora, ki ga je imela v Collinwoodu.

Večer prej, to je 27. decembra bo tudi govorila v Barbertonu, O.

Namen zgoraj omenjenega shoda je da seznani tu rojeno mladino z delavskim vprašanjem, in ji polagoma spodbujati zavest, da potane aktivna za delavsko stranko.

Brezposebnost, stradanje, ko-

rupcija, ropi, samomorji itd., so čednosti današnega družabnega reda. Da se pa te "čednosti" kapitalističnega sistema odpravi je potreba, da se ljudstvo izobražuje. Ker edino izobražen delavec zna soditi, kaj je prav, in kaj ni!

Starši, opozorite svoje sinove, hčere na ta velevažen njihov shod. Kajti človek potrebuje pouka do smrti. Če jih boste pripravili, da se bodo zanimali za delavsko stvar, ste lahko prepričani, da bodo vam zato enkrat še iz srca hvaležni.

Shod se bo vršil v SND, na St. Clair ave. v dvorani št. 1. (novo poslopje.) Pričetek točno ob 3. uri popoldne.

Se enkrat: Ne pozabite v nedeljo popoldne. Pridite, pripi- ljite sinove in hčere. Odbor.

VIDI SE, DA BO USPEH

Kot ste že brali, ima slovenska banka, North American Trust Co. kampanjo za nove vloge. 21 direktorjev je na delu, ki obiskujejo slovenske in hrvatske družine in jih nagovarjajo za nove vloge. Razume se, da se zahtevamo ničesar, ne prosimo ničesar zase, pač pa vsakomur razložimo v poljudni besedi, da je North American Trust Co. banka ravno tako varna, kot vsaka največja ameriška banka. In kako da bi ne bila ravno tako varna, saj jo nadzirajo ravno tisti državni pregledovalci, kot druge ameriške banke v Clevelandu, naša banka je ravno tako pod nadzorstvom državnega bančnega oddelka, kot je Cleveland Trust, Guardian Trust, Union Trust, ali pa kaka druga banka v državi Ohio.

Torej glede varnosti vaših vlog na naši slovenski banki ni nobenega vprašanja in dvoma, pač pa imate razne prednosti, katerih pri ameriških bankah nimate: Na North American Trust banki se lahko pogovorite v svojem materinem jeziku, če ne znate angleškega. Morda vam kaka stvar ni jasna, rabi bi imeli pojasnila. Ali ne bote razumeli slovenskega bančnega uradnika boljše in jasnejše, kot uradnika, ki vam pripoveduje v ameriškem jeziku?

Vi imate vlogo na slovenski banki. Odpotujete v staro domovino na obisk. Tam se zamudite dlje, kot ste prvo mislili in nujno potrebujete nekaj denarja od svoje hranilne vloge. Napišete pismo v slovenskem jeziku in razložite, kako vam naj pošljejo denar, pa ga imate v par tednih.

Še drug slučaj. Nahajate se v stari domovini, tukaj pa imate posestvo, ali kako drugo denarno zadevo, o kateri bi radi, da bi se uredila. Samo radi te zadeve ne morete takoj odpotovati iz stare domovine, se ne izplača, zato pa pišete po svoje na North American Trust banko in ji ukažete, naj uredi zadevo za vas in prepričani bodite, da vam bo slovenska banka uredila ravno tako, kot želite.

Vidite, to prednosti, ki jih dobite na slovenski banki. Morda kdo poreče: eh, saj ne bom potreboval tega in enakega! Rojak, nič se ne ve. Nihče ne more trditi tega in onega o svoji prihodnosti.

V tej kampanji pridemo do naših prijaznih ljudi, ki pravijo: "Saj bi dal hranilno vlogo na

slovensko banko, toda sedaj nimam. Prve prihranke, ki jih bom imel, bom dal pa spraviti na slovensko banko." To so lepe besede in so direktorji takemu ravno tako hvaležni, ker vedo, da bo rojak držal svojo moško besedo.

Toda kampanja je namenjena v prvi vrsti onim, ki imajo prihranke, pa jih nimajo še na slovenski banki. Od teh bi radi dobili, če že ne vsega, vsaj nekaj, da tako pokažejo dobro voljo in slovensko zavest.

Veliko je še slovenskega in hrvatskega denarja na neslovenskih bankah. Vsaka kampanja je prinesla preko četrta milijona dolarjev novih vlog in tudi letošnja jih bo. Nekaterim se je težko odločiti, da bi prenesel svojo vlogo na slovensko banko. Toda kadar jo, potem ostane tak tudi vlagatelj na slovenski banki, ker se kmalu prepriča o izvršni postrežbi in prijaznem poslovanju naših slovenskih bančnih uradnikov.

Zato pa imamo kampanje, da naši direktorji osebno obiščejo slovenske in hrvatske družine, da jim osebno razložijo poslovanje, solidnost in premoženje naših slovenske banke. Če zaupate svoje prihranke bankam, kjer ne poznate osebno nobenega direktorja, koliko bolj boste zaupali slovenski North American Trust banki, kjer osebno poznate vsakega direktorja, o katerih veste, da so dobri gospodarji, ki so znali dobro gospodariti s svojim premoženjem, koliko bolj bodo gospodarili s premoženjem, katerega jim boste zaupali v varstvo.

Vsak, kdor se ni vlagatelj na slovenski banki, naj prenese svoje prihranke po 1. januarju na to banko. Nove vloge, ki bodo prispele na slovensko banko do 15. januarja, se bodo obrestovale že od 1. januarja, tako da ne bo nihče na izgubi glede obresti.

Če nečete priti sami na banko, pokličite enega izmed direktorjev, pa se bo oglasil pri vas na domu in banka bo sama dvignila denar za vas, ga prenesla na vašo ime in vam vrnila knjižico domov. Nobenih sitnosti ne boste imeli, imeli pa boste zavest, da ste tudi vi pomagali dvigniti naš slovenski denarni zavod še do večjega napredka.

Napravimo z novim letom sklep, da bomo z novim letom postali vsi vlagatelji na slovenski North American Trust banki.

EUCLID RIFLE and HUNTING CLUB.

Piše Jaka.

Naš klub se skrbno pripravlja, da bo napravil na 18. januarja nekaj posebnega svojim gostom, ki se bodo udeležili srnjakove večerje v Slovenskem domu na Holmes Ave. Kdor bo hotel, bo jedel srnjaka, kdor ga ne bo maral, bo pa lahko jedel pečenko ali kaj drugega. Člani že pridno prodajajo vstopnice in tudi pri meni jih vsak lahko dobi. Vstopnica je \$1.50, kar ni veliko za tako dobre stvari, ki jih bomo nudili gostom. To bo zopet en lovski večer, da si ga boste zapomnili.

Naši fantje: Hoffart, Baraga in Pižmoht so bili šli na lov pred nekaj dnevi. Iz grma prašči žival, o kateri je Baraga mislil, da je zajec, ker je imela kratak rep, pa se začne dreti: "Daj ga, daj ga!" in tudi sam ne zamudi pomeriti in ustreliti. Žival je zadel, ker se je prekotatila, si malo popravila kožušček, potem jo pa vlije naprej. Privoščil si jo z enim strelom tudi Pižmoht, toda brez posebne nesreče. Končno se jo usmili Lojze Hoffart, ki ji pošlje par svinčenih zrn med rebra, da se žival vleže na hrbet in se preseli v večna lovišča.

Ko pridejo fantje blizu, pa vidijo, da to ni zajček, ampak lisica, ki pa je imela čisto kratak

Če vrjamate, al' pa ne.

Saj sem vedel, da ne bo brez nič in da se ne bom zastojal obrnil na naše ženske. Prav sem imel, ko smo imeli direktorji slovenske banke sejo radi kampanje in so mene vprašali, kam bom šel po nove vloge in sem rekel: "Jaz se bom pa na ženske obrnil; če mi ženske ne bodo dale (novih vlog), drugi mi jih tudi ne bo!" Včeraj sta mi dve že obljubili, da mi bosta dali kaj po novem letu (nove vloge), naj kar pridem, pa bom dobil. Skoda, da imen ne smem povedati.

Na čelu kampanje sta Frank Verbič in Tone Lučič (torba). Vsak ima del direktorjev pod seboj. Mene je Verbič napravil za frajtarja, ker misli, da bom več dobil kot drugi; in tudi bom. Danes sem pa zvedel, da bi se bila pred prazniki enkrat kmalu strela, Verbič in Lučič in samo zaradi mene. Ko sem to novico zvedel, sem si grozno v čast štel, ker sem mislil, da se tepeta za me, potem sem pa zvedel, da me je hotel Verbič odstopiti Lučiču, in se je Lučič branil, da bi me vzel v svoj bataljon. Najbrže Verbič misli, da ne bom v kampanji nič napravil, pa se moti. Bo že videl kaj bo, kadar se ženske organizirajo! Ti bom že jaz pokazal, da boš imel drugič respekt pred menoj in mojimi mušketirkami, amakonkami, kanonirkami in drugimi — kami. Pa da enkrat še mlatiči pritisnejo, aha!

Sem bil zapisal, da bom na sveti božični večer pogrešal kuhanih suhih hrušk in hruškovo vodo. Pa kaj me ne pokliče v sredo Ivka-nagajivka in mi reče, da so Gregorčev ata prinesli pol besketu suhih hrušk in da jih bodo skuhal na božični večer. Tudi ene se ne morem zmisli, da bi takoj ne priletela nazaj. Zadnjič blinci, sedaj hruške.

V torek me je obiskala deputajica slovenskih lovcev: John Novak, Frank Suhadolnik, John Kovach (ta veliki Ribničan), Frank Turšič in Tony Longar (policman), ki mi je voščila vse naše praznike in mi prinesla živega divjega zajca. Zajec je bil tako udomačen in naučen, da se mi je globoko priklonil in mi je hotel napraviti primerno deklamacijo v počast. Ker pa nisem vreden take časti, sem se zadovoljil z eno cigaro in steklenico brinjevečka, ki so mi jo obljubili za Silvestrov večer.

Vi ne veste, kaj je meni moja žena kupila za krizmus. Nič drugega, kot lepo stensko uro na elektriko, ki jo je obesila tako, da jo moram videti, kadar odprem hišna vrata. Na vsaki strani ure je električna luč, da se številke in cagarji dobro vidijo ponoči (in jutraj), da se ne bom več izgovarjal, da nisem vedel, da je že toliko ura. Ura je na elektriko in se ne da nič fiksati, kolikor kaže, toliko je in nič drugače. Vprašal sem jo, kje jo je kupila in seve, pri Frank Černetu. Jaz pa nadenj, zakaj take ure prodaja, da jih človek ne more deti ne naprej, ne nazaj in se bom moral sedaj odpovedati lepim marjašarskim uram. Pa me Frank na stran pokliče in reče: "Ti še ne veš, kako je ta ura imenitna za marjašarje. Vidiš, ker je ura na elektriko, gre lahko naprej, ali pa nazaj, kakor hočeš. Samo minutnik nazaj obrni, pa bo kazala ura nazaj. Če bo šel ob 10. zvečer ven, pa uro obrni nazaj, pa boš prišel ob osmih zvečer domov, namesto ob eni popoldne." Aha, je že prav, samo da vem. Razume se, da ženi ne bom nič omenil, kaj vse zna naša ura napraviti in se bo grozno čudila, kadar bom prišel od marjaša namesto jutraj, takoj po večerji.

Iskrena hvala

Srečno Novo leto želi vsem naročnikom "Ameriške Domovine" in vsem ameriškim Slovencem sploh — Pavla Lovšetova iz Ljubljane.

Anton Novačan:

NAŠA VAS

Da je svet dandanes zelo pokvarjen in da ni več pravega krščanskega duha med mladino, je tolmačil Zavožen. Vsi gledajo le na lišp in na zunanost, prave srčne kreposti, skromnost in ponižnost pa zaničujejo. To pa da on najbolj ceni in da je zato izbral Mico svojemu sinu. Gregec je tih in skromen fant, ki je do zdaj redno in vestno opravljal krščanske dolžnosti. Posestvo mu zapiše, sebi pridržijo kot in v krščanski slogi se bodo razumeli.

Tako lepo in gladko je govoril Zavožen, da se je Mici zdelo, da čuje pridigarja. Sedela je kraj Gregca, gledala tiho predse in žarela v nekem neznanem veselju. Morda se je v njenem srcu iznova vzdignil plamen mladostnega hrepenenja, ki ga je krotila z odpovedovanjem, morda se je zganilo njeno čutje, še ne popolnoma zadušeno in ubito. Zakaj ženske njene vrste so zavoljo globokosti svojih čustev Bogu vdane, ne iz kakšnega močnega verskega prepričanja, ampak vsled pomanjkanja ljubezni. Njih pobožnost je polna ljubezenskih čustev, one ljubijo Boga, ker nimajo človeka, ki bi ga ljubile posvetno. Lepa je taka ljubezen in Bogu dopadljiva, ampak nenaravna in brez plačila tukaj na zemlji. In zato je bila Mica sladko presunjena.

Povej nama, ali si voljna stopiti v zakonski stan? je odločno končal Zavožen svoj nagovor. — Sem! je odgovorila Mica komaj slišno. — Juhe, Gregec, nevesto imaš. Gregec, ali veš, kaj to pomeni? je poveljeval stari svoje veselje. Ampak Gregec ni vedel v tem trenutku ničesar, niti da je vesel, niti da je žalosten. Ubogljivo je sprožil desnico, ko je oče zahteval, da bi si segla v roke. — Kar hitro bomo napravili! je sklenil stari. V štirinajstih dneh mora biti vse zvezano in blagoslovljeno.

Kakor je rekel, tako se je zgodilo. Spremenil se je stari Zavožen tiste dni, potročil se je. Vse je sam opravil in je na številnih potih oznanjeval ljudem sinovo ženitev. Tri vasi okoli so se čudile, tri vasi smejale in se norčevale. In mnenje je bilo splošno: da ni mogel najti Gregec drugačne neveste in Mica ne drugega ženina. Se zadovoljni so bili ljudje, da je Bog vse tako napeljal.

Tistega večera po poroki, ko so se razšli maloštevilni svatje, je posedel stari Zavožen pri mlademu paru. Bi je že močno vinen. Vsled tega je po svoji navadi veliko govoril, nauke jima dajal. Mlada sta povešala oči; vsa sta žarela od vina in blagoslova v cerkvi.

— Vidita, kadar se sporečeta, je učil stari, tedaj pridita k meni. Očetovsko vaju posvarim in razsodim, na čigavi strani je krivica. In hud še bom zmirom, saj vesta, četudi si ti gospodar, Gregec. Kaj misliš, da si res gospodar? Ne, motiš se, še zmirom bom jaz ukazoval, kajti da bi bil ti gospodar, tak bedak. . . tak. . .

Glava mu je zlezla na mizo in butila ob kozarec. To ga je sedaj spomnilo, da je potreben spanja. Vzdignil se je in z velikim ropotom odšel od mize. — Lahko noč! Dobro spita in razumita se. . . Hahaha! III.

Kar oblečen je legel stari Zavožen na posteljo in je takoj zaspal. Najprej je ležal vznak in glasno smrčal, potem se je obrnil na trebuh in piskal z nosom, potem na desno; ko pa se je obrnil na levo stran, se je že prebudit. Bolela ga je glava, kljub temu pa je bil vesel. Namestil se je udobno in je počakal, da se je šumenje v glavi poleglo, po-

tem pa je začel premišljevati bolj s srcem nego z glavo. Sam ni vedel, kaj misli. Le čutil je, da so to podobe, ki rajajo pred njegovim duševnim očesom, da so ti glasovi, gibanja in obrisi že davno za njim in da je zdaj prost in brez vseh skrbi, kakor si je bil zmerom želel. "Jedli in pili bomo in v cerkev hodili, delali pa le toliko, kolikor je potrebno za zdravje!" Tako je torej sklenil in je poskušal sezuti z desno nogo levi škorenj, ker ga je tiščalo.

Kar naenkrat se je razlegel po hiši tenek krik, tako nagel in mogočen v tišini, kakor vzplameni baklja sredi gluhe teme. Stari Zavožen je trenil in vzdihnil: "Oh, otroci, zdaj ste vi na vrsti!"

Ampak krik se je ponovil enkrat, dvakrat, čul se je jok in v joku besedičenje. Pa glasu pa je spoznal Zavožen Mico, da se joče, in Gregca, ki godrnja. Skočil je postelje, našel svečo in odprl duri, ki so držale v vežo. V tem hipu pa so se odprle duri tudi na nasprotni strani in v vežo je planila Mica v nočni obleki, vsa razkušana in objokana. Za njo Gregec, ki je napeto gledal; vsi lasje so mu stali pokonci. . .

— Za božjo voljo, kaj pa imata? je vprašal oče. Ali se mislita pretepati že koj prvo noč?

— Jezus Marija, je jokala Mica, skrivajoč svoj obraz v dlani. Gregec ni nič rekel. . .

Stali so vsi trije nekaj časa molče in bili kakor pravljicni. Stari Zavožen z enim skornjem in razoglav, z dolgim nosom in pijanimi očmi, je bil kakor popotnik, ki je našel prenočišče v zakletem gradu, pa so ga zbudile in prestrašile pošasti. Njegova dolga senca je stala za njim, kakor bi mu sedela na ramah in se boječe umikala pred potvor. Gregec je držal hlače v rokah s tako prestrašeno, kakor da bi držal usodo. In Mica? Mica pa je bila kakor Suzana, ki je utekla iz kopalnice. . .

Kaj se je bilo zgodilo? Zakaj je drugo jutro Mica pobrala in povezala vse svoje reči in se preselila nazaj v svojo kočjo za Hribe? In zakaj sta se podala oči in sin k domačemu župniku se tistega dopoldne? Župnik se je čudil — čudil in je velel staremu, da počaka zunaj.

— Kako, zakaj? je vprašal Gregec, ko sta bila sama, upirajoč vanj stroge oči. Gregca so zbegale te oči in ni vedel povedati ničesar. Povesil je oči in je vrtel klobuček med prsti. In vendar sta se pomenila. . . Stari Zavožen je prislonil uho na duri in je izvedel vse po vrsti. In ko je to izvedel in ko je čul, je oštel Mico z najgršimi priimki.

— Le sporazumita se, je končal svoj nasvet, in Gregec se je poslovlil ves rdeč in poten. Oče se je kisló držal, molčal po poti in tudi doma ni izpregovoril besede. Kakor da so cdenis mrlica iz hiše, sta hodila oba iz hiše do kozolca, od hleva do hiše, potrta in mračna kot nad njima oblačno nebo. In ko je začelo dežiti, je sedel stari za mizo h gostinjskim ostankom in je pil, dokler se ni upijanil in zaspal. . .

Gregec pa še ni nikoli toliko premišljeval kot dotičnega dne. V tem kratkem času se mu je Mica silno priljubila. Minula noč mu je bila s svojo sladko grozo stalno pred očmi, in srce je zahtevalo še več, še več. . .

Ko se je zvečerilo, se je napotil čez travnike za Hrib in je našel Mico na pragu z rožnim vencem med prsti. Ko ga je zagledala, je vstala, hitela v kuhinjo in prinesla dolge burklje. — Ti! mu je zapretila in ga imenovala nespodobno žival. Ti, poberi se, skušnjava. . . Miril jo je Gregec in je povedal nekaj o svetem zakonu. Ampak ko je dobil z burkljami po hrbtu, je zbežal domov in je jokal po poti.

Drugęga večera jo je našel zopet na pragu. In spet je Gregec povedal nekaj o svetem zakon, toda Mica je vstala in je zaprla vrata pred nesrečnim Gregcem.

Tretjega večera je bila vsa objokana, ko jo je Gregec nagovoril. Ni zbežala in ni hitela po burklje, temveč je zaihtela iz polnega srca. Gregec se je sklonil k njej in jo pobožal po licu. In spet ji je povedal nekaj o svetem zakonu. Ponižno ga je poslušala in ga je nenadoma objela.

— Bala sem se te, Gregec, ker sem mislila, da je greh. . . Gospodje so zmirom pravili, da je greh. Pa sem vse premislila in zdaj vem, da ni greh biti s teboj. . .

— No vidiš! je dejal Gregec in sedem pregrešnih sladkosti je strujilo po njegovem telesu. Ostal je pri Mici vso noč, drugo jutro pa sta šla po klanec navzdol, čez travnike, na Gregčev dom. Stari Zavožen je stal na pragu in ni verjel svojim očem.

— Ali sta res to vidva? Glejte, glejte. . . Gregec, fant si pa, pravi fant. Začeli so gostijo na novo. Gregec in Mica sta spoznala življenje. Zdelo se jima je, da se vsi ti zeleni travniki, gozdovi in polja vsele pomladi in solnčnega poletja; njuni otroci in njune skrbi, žalost in veselje, da vse to ni na svetu samo zatgadelj, da bi služilo Bogu na čast in slavo, ampak da je vse to zavoljo njih. In sta bila hvaležna Bogu za svojo rečo, še bolj pa očetu Zavoženu, da ju je skupaj spravil.

Postaral se je in skiljučil se je skrbni oče. Delati ne more več, niti toliko, kolikor je po njegovem mnenju za zdravje potrebno. Nad otroci kriči in palico vihti: "Otroci, otroci!" Otroci pa se valjajo po zemlji, se igrajo in kopljejo jamice. Starec gleda zdaj zemljo zdaj otroke in misli in misli in se kaj mu je prijetno. Pa ne ve kaj, domisliti se ne more. Zakaj je senca neke velike misli pride nanj, kadar gleda zemljo in otroke.

A Gregec je postal mož, ne baš prebrisan, ampak postaven, da ga spoštujejo vaščani, kadar govore o njem, sejmariji, kadar kupčuje, romarji in božjepotniki, kadar se zaobljubi Materi božji. Kadar pa se razmaje med vinskih dedci, pripoveduje, da se je ženil po svoji poroki.

STEFAN.

"Pride in gre!" pravijo vaščani ljudem, ki niso ne berači in ne razbojniki, ne potepuhi in ne tatovi. Ampak ljudje, ki hodijo iz kraja v kraj, zamišljeni in pripognjeni, raztrgani in malomarni za ves svet. Nihče ne ve, kaj jih goni po svetu. Njih življenje je ostane skrivnost. Ene tistih, ki se jih vaščani boje in jih zavoljo tega sprejmejo v svoj vaški katekizem, med poglavje svarilnih zgledov, s katerimi strašijo svoje otroke.

Tak "pride in gre" je Stefan. V mladih letih, pravijo, je bil živ in nadarjen, ljubljencek matere, tihi očetov ponos, zvezda med vaškimi otroci. Župnik je menil, da bo za mašnika, učitelj je menil tako, vaščani so to verovali in klenili: "Gospod bo! Naša fara ga bo imela, saj smo rekli. Sosednji hribovci so preneumni, da bi dali Bogu namestnika tukaj na zemlji." Trdni kmetje, skupuhi, da se jim kiše vino po kleteh, po shrambah pa plesni žito, zaznamenujejo ob takih prilikah že vnaprej dva polovnjaka vina za "novo mašo." Pobožne žene in deviške bogomolke vpletajo presrečnega v svoje vsakdanje molitve. Materne zavisti vzdihujejo in pretepa-jo svoje debeloglave, ki zijajo in zijajo v knjigo, pa nič ne prizijajo. Vsa vas, vsa fara zaživi v presladkem upanju, ki natrosi lepih sanj v pobožna srca. Prišel bo veliki dan, lepa nedelja, Slavoloki bodo postavljeni od vasi do cerkve, možnarji bodo pokali po grčih, naznanjali dalek naokoli, da si je Bog izbral vaškega sina, ki bo dvigal kelih pred oltarjem in odpuščal grehe po spovednicah. Ljudstvo bo

dilo od vseh strani, gospodje pridejo, veliko jih pride. Lepo obritih, rdeče zaruljenih mašnikov, ki bodo stregli vaškemu bospetu pred oltarjem. Pride tudi škof, suh mož s svetniškimi očmi in pokaže s svojim svetim prstom na našo vas: Glejte! In vaščani se povzdigujejo in zoholijo. Po sejmihi, po božjih potih raznesejo svojo lavo, po gostilnah, pri kupčijah ne pozabijo nikoli vplesti novo mašo v pogovor. "Ko smo imeli novo mašo. . ." pravijo in gledajo sobesednika s skritim ponosom. Če jih kdo vpraša: "Odkod ste pa, prijatelj?" odgovarjajo prezirno in zaničljivo: "Reva, ali ne veš, kje smo imeli novo mašo?"

Ampak Stefanu ni bilo dodeljeno. Ko je dopolnil štirinajsto leto in je prelezal tri razrede ljudske šole, so pričakovali vaščani, da se obuje in začne z latinsko. Stefan pa se ni obul in ni začel z latinsko. Rajše se je tekal po travnikih, lovil ribe, ubil je po mlakah žabe, pretepal se s

KAZEN ZA LJUBOSUMNOST

(Dogodbica.)

Iglarica je bila svojemu možu zvesta zakonska tovarišica. Brez nje ni smel izvesti nobenega dejanja povsod so ga spremljali njeni koraki. V svoji bujni domišljiji je videla in slišala marsikaj, o čemer se možu ni niti sanjalo, in tako je bilo med njima neprestano prekanje in besedičenje. Pohlevni možek ni imel nikdar miru, bolelo so ga neupravičene sumnje. Kadar je Cilka najbolj sitnarila, ji je zapel:

"Daj mi, Jezus, da žalujem, svojo žensko objokujem. Koliko sem že prestal, kar si mi za križ jo dal."

Bivala sta na deželi v malem mestecu. V njuno stanovanje je bil z ulice napeljan zvonec, katerega so zlorabljali poulični glavci ob večernih urah. Mož je seveda hitel odpirat, a razposajenec mu je ušel pred nosom. Nekoč je skrit za oglom dalje časa prežal na zlikovca, ki mu je hodil nagajat. "Zopet mi je ušel," je potožil ženi, ko se je vrnil v sobo.

"Kje si bil tako dolgo?" je nejevoljno zamrmrala.

"Nagajivca sem zalezoval," ji je povedal resnico.

"Z nekom si govoril," mu je oporekala. "Čula sem sumljivo šepetanje."

"Cilka, kaj ti vendar pride na misel!"

"Saj vem: ljubavne sestanke prirejaš za mojim hrbtom. . ."

"Kaj takega se mi do zdaj še

ni sanjalo." "Tiho. Ne moreš mi utajiti!" Iglar ni vedel, ali naj bi se jezil ali smejal, tako nekam čudno ga je pogrela preprosta iznajdljivost. Premišljeval je, kako bi dokazal ženi nedolžnost ter ovrgel njene slutnje, a ga je prehitela, preden je prišel do besede. "Odslej bom jaz hodila odpirat," mu je zapretila. "Videla bom, kdo te izvablja iz stanovanja."

"Poredneži in nihče drugi," ji je zatrdil.

"Prepričati se moram. Gorje ji, ki se upa priti k oženjenemu možu na sestanek!" "Cilka, ne bodi nespametna!" "Molči. Ne boš me varal."

"No, pa hodi odpirat!" Mož se ji je skrivaj namuznil. Naprosil je prijatelja, naj vselej, kadar pojde mimo njegovega stanovanja, pritisne na zvonec in zbeži. Navedel mu je tudi razloge za to početje.

Iglarici je napočila nemirna noč. Skoro vsako uro je nekdo pozvonil in vselej je šla odpirat v nadi, da bo zgrabila njo, ki si li na njeno mesto. Iskala je za ogli, našla pa ni nikogar, na katerega bi bila mogla izliti svojo jezo. Silno je bila utrujena zaradi neprestanega vstajanja, vso noč ni zatisnila očesa.

Drugi večer se je nagajanje ponovilo. "Ali res ne bo konca?" se je jezila. Proti polnoči je onemagala, prepričana, da jo samo dražijo in da je možu delala krivico. "Zdaj pa le hodi

odpirat!" mu je izročila ključ ter je legla v posteljo. "No, ali si se že naveličala?" se je pošalil Iglar, ki je naslednjega dne sporočil prijatelju, naj mu več ne nagaja, ker ima zopet pooblastilo za odpiranje.

MESTNE NOVICE

Zahvala

Družina John Turšič, 6223 Glass Ave. se lepo zahvaljuje članicam Community Welfare kluba za krasno božično darilo.

Sinko za Božič

Družini Steve in Alice Lesjak, 5439 Lake Ct., je tetica štorčija prinesla za božične praznike sinkota. Iskrene čestitke!

* Pismo ima pri nas Mrs. Mary Hochevar, tajnica društva Marije Magdalene št. 162 KSKJ. * Pismo ima pri nas Mr. Janko N. Rogelj.

* V Nemčiji imajo danes že štiri milijone brezposelnih.

Radio darila

Slovenski trgovci, ki so preskrbeli slovenski radio program, ki našim rojakom tako sijajno ugaja, bodo dali tudi lepa darila vsem onim, ki se preskrbijo s tiki, katere dobite naprodaj pri vsakem trgovcu, ki prispeva za radio program. Namen prodaje teh tikičev je, da se pomaga k izpopolnitvi radio programa. Doslej je prodanih že lepo število tikičev, toda potrebujemo jih še najmanj 5,000, da se jih proda. Prodajalci dobijo 20 procentov provizije. Nagrade so: zastoj potovanja v staro domovino, radio aparat, vreden \$500, cekini, pohištvo, naročnina, zlate ure in enako. Prosimo vas, da sežete po teh tikičih in pomagajte slovenskemu radio programu. Kakor hitro bodo tikiči prodani, se bodo označila imena dobiteljev po radio.

MALI OGLASI

Dobi se čedna soba za eno ali dve osebi. 1246 Addison Rd. (305)

Pohištvo

naprodaj za 5 sob, jako dobro ohranjeno. Se prodaja po zelo nizki ceni. 2492 E. 124th St. blizu Woodland Ave. ali pa vprašajte v Julia's Flower Shop, 6122 St. Clair Ave. (306)

Naznanilo

Članicam društva sv. Magdalene se naznanja, da bom pobirala društveni asesment še v soboto, 27. decembra, od 5 ure naprej do 8. ure, in sicer na domu 1206 E. 74th St. Prosim vse tiste, ki še dolgujete, da poravnate, ker bi rada napravila poplne račune. Pozdrav, Marija Hochevar, tajnica.

Grocerijskim trgovcem v naznanje

Katere grocerijske trgovine želijo, na popraševanje odjemalcev imeti naše stenske koledarje, so prošene, da nam javijo po telefonu ali pismeno koliko koledarjev približno da želijo dobiti za svoje odjemalce, in kam, mi bomo iste radi poslali vsakemu, ki se prijavi. Kateri so se do sedaj javili, smo jim to že storili. Želimo, da ga vsaka družina dobi.

Želimo in voščimo vsem veselo in srečno novo leto!

A. Grdina in Sinovi
HEnderson 2088

(303)

Pozor!

Družba Slovenske Delavske dvorane v Newburgu ima svojo delniško sejo dne 28. dec. v prostorih S. D. dvorane. Pričetek ob 1. uri popoldne. Delničarji in delničarke, ako se je kdo preselil, naj to sporoči tajniku S. D. dvorane, da bo mogoče vsakogar z dopisnico povabiti na delniško sejo. — Tajnik.

(Dec. 1, 13, 27.)

Leopold Kushlan
SLOVENSKI
ODVETNIK

Čez dan:
513 ULMER BLDG.
Zvečer od 6—8
6411 ST. CLAIR AVE.
soba št. 7. Tel. Rand 5195
Tel. Cherry 3982

DR. J. V. ZUPNIK

ZOROZDRAVNIK
611 ST. CLAIR AVE.
V Kansasovem poslopju
Nad North American banka
Vhod samo iz 62. ceste
Govorimo slovensko. 10 let na
St. Clair Ave. (W. S.)

GRDINA'S
SHOPPE

Popolna zaloga oblač
in vae opreme za nove
ste in družice
Beauty Parlor
Vedno najmodernejši
ženski klobuki.

Trgovina sprta vsako ura po
okoli sole loto.
6111 ST. CLAIR AVE.
HEnderson 7112
(M. Thn. S.)

DOBER PREMOK!

Točna postrežba!
The Hill Coal Co.
1261 MARQUETTE RD.
HEnderson 5798

DEBELI PRESIČI NA-
RAVNOST Z DEZELE

Vseh velikosti, zivi ali osu-
šeni, pregledani od mesta in
pripravljeni kamorkoli. Pridite
in izberite si jih.

H. F. HEINZ

Willoughby, O.
Tel. 110-J-2

HENRIK SIENKIEWICZ

POTOP

Je poljščina prevedel
DR. RUDOLF MOLE

V tem času so se oglašili topovi, ki jih je pripeljal s seboj Vreščovič. Z njimi ni mogel razrušiti trdnjave, kakor tudi ni mogel misliti, da bi jo dobil, ker je imel s seboj samo koženico, toda vendar je ukazal streljati, da bi prestrašil redovnike. Kolikor toliko začetek je bil dan.

O. Kordecki se je pojavil pri g. Carneckem, za njim pa še o. Dobroš, ki je v mirnih časih nadzoroval samostansko topništvo in je streljal ob praznikih; zato so ga imeli za prvega puškarja med redovniki.

Prior je blagoslovil top in ga pokazal o. Dobrošu. Ta pa si je zavil roke in ga začel uravnati v vrzel med dvema poslopjema, kjer se je premikalo nekaj jezdecov, med njimi oficir z mečem v roki. Dolgo je meril o. Dobroš, ker je šlo za njegovo slavo. Naposled pa je vzel lunto in prižgal.

Strel je stresel ozračje in dim je zakril razgled. Čez hip pa ga je veter raznesel. V vrzeli med poslopjema ni bilo nobenega jezdecov več. Nekaj jih je ležalo s konji vred, drugi so izginili.

Redovniki so začeli prepevati na obzidju. Tresk padajočih poslopij pri sv. Barbari je to petje spremljal. Postalo je temnejše, le neprestani roji isker, ki so se razpršile vsled padca brun, so se dvigali v zrak.

Trombe so se zopet oglašile v vrstah Vreščoviča, toda njihov odmev se je začel oddaljevati. Požar je pojemal. Tema je obšla podnožje Jasne gore. Tu in tam se je oglasilo rezgetanje konj, a vedno bolj daleč, vedno slabše. Vreščovič se je umaknil proti Krepicam.

O. Kordecki je pokleknil na zidu.

"Marija, Mati Boga edinega!" je rekel s silnim glasom, "naredi, da bo oni, ki pride za njim, ravno tako odšel s sramoto in s praznim srdom v duši."

Ko je tako molil, so se naenkrat pretrgali oblaki nad njim in jasni blesk meseca je pobeil stolpe, klečečega priorja in pogorišča poslopij pri sv. Barbari.

XIV.

Drugo dan je zavaladal nad Jasno goro mir, kar so izkoristili redovniki in se še bolj goreče oprijeli priprav za obrambo. Delali so poslednje poprave na zidovju in ograjah, pripravili so še več orodja, ki bi imelo služiti pri odbijanju napadov.

Iz Zdebova, Krovodže, Lgote in Grabovske se je vnovič zglašilo nekoliko kmetov, ki so služili svoj čas pri pehoti. Te so sprejeli in jih pomešali med branitelje. O. Kordecki je delal za dva, za tri. Vršil je službo božjo, se udeleževal posvetovanj, ni opuščal dnevnih in ponočnih molitev, a v prerednih hodil po zidovju, se razgovarjal s šlahti in vaščani, poleg tega pa je imel na obrazu in v vsej postavi tak mir, kakršnega imajo resti kremeniti značaji. Če si pogledal v njegovo od skrb obledelo obličje, si lahko mislil, da spi ta človek v sladkem in lahmem snu; a tiha resignacija in nemala veselost, ki je odsevala iz njegovih oči, ter ustnice, ki so se premikale v tihi molitvi, so dokazovale, da bedi in moli in se žrtvuje za vse. Ljudje so mu poljubovali roke in njegov habit, on pa se je smehljaj kakor zarja in šel dalje, a okoli njega, nad njim in pred njim sta upanje in dobra volja.

Vendar tudi posvetnih središtev ni zanemarjal; očetje, ki so hodili v njegovo celico, so ga našli, ako ne na kolenih, pa pri pi-

sanju pisem, ki jih je pošiljal na vse strani. Pisal je Wittenbergu, glavnemu poveljniku v Krakovu, proseč ga usmiljenja nad svetim mestom, in Janu Kazimiru, ki je v Opolu delal zadnje poizkuse, da bi rešil nevaležni narod; in gospodu kijevskemu kaštelanu, ki se je držal, kakor se je sam izrazil, kakor na verigi v Sievežu; in Vreščoviču in polkovniku Sadovskemu, Čehu in luterancu, ki je služil pod generalom Millerjem, a imel plemenito dušo in poizkušal starega generala odvrniti od napada na samostan.

Dva svetovalec sta se pri generalu Millerju borila med seboj. Vreščovič, razdražen od upor, ki ga je doživel osmega listopada, se je trudil, da bi pridobil generala za pohod; obetal mu je kot dobiček neizmerne zaklade ter trdil, da je na vsem svetu kaj malo cerkev, ki bi se mogle primerjati glede bogastva s čenstohovski ali jasnogorsko. Sadovski pa je odgovarjal na sledeči način:

"General," je govoril Millerju, "vaši milosti, ki je zavzela toliko znamenitih trdnjav, je znano, koliko krvi in časa utegne stati še najslabša trdnjava, če se hočejo obleganci braniti do zadnjih sil, na smrt in življenje."

"Toda menih se vendar ne bodo upirali?" je vprašal Miller.

"Sodim baš nasprotno. Čim bogatejši so, tem besneje se bodo branili, zaupajoč ne toliko v moč orožja, kolikor v svetost tega svetišča, katero smatrajo katoliški vse te dežele za nedotakljive. Dovolj, da omenim nemško vojno: kako često so menihi dali zglede poguma in hrabrosti celo tam, kjer so, že sami vojaki obupali nad obrambo? Tako se bo zgodilo tudi sedaj, a še tembolj, ker trdnjava ni tako neznatna, za kakršno jo hoče smatrati grof Vreščovič. Leži na skalnati gori, kjer je že težko delati podkope; zidove, če niso bili v dobrem stanju, so do tega časa že gotovo popravili, a kar se tiče zaloge orožja, smodnika in hrane, to vse ima tako bogati samostan do neizpriljivosti. Fantizem oživi srca in..."

"Torej gospod polkovnik, ti misliš, da me prisilijo, da odstopim?"

"Tega ne mislim, vendar menim, da bomo morali stati pod zidovjem zelo dolgo, da bo prišel čas, ko bomo morali poslati po večje topove nego so ti, ki jih imam, a vaša milost mora iti v Prusijo. Treba je tudi izračunati, koliko časa lahko posvetimo čenstohovi, zakaj če bi nas kralj odpoplidal od obleganja radi važnejših pruskih zadev, bi menih prav gotovo razglasili, da so oni prisilili vašo milost, da smo odstopili. In tedaj pomislite, vaša milost, koliko bi trpela vaša slava — tega nočem cmeniti, da bi dobili v vsej deželi uporniki pogum? Itak, če se že sama namera, da se misli udariti na samostan, razglasi, utegne vzbuditi najslabši vtis. Vaša milost ve, zakaj noben inozemec in nepapist ne more vedeti, kaj je Čenstohova za ta narod. Silno nam je ležeče na tej šlahti, katera se je tako lahko podala, na taki gospodi, na državnih vojski, ki je prešla s hetmani vred na našo stran. Brez njih bi ne bili dosegli tega, kar smo. Z njihovimi rokami smo zajeli polovico, kaj pravim, večino te dežele, a naj le en strel poči pod Čenstohovo, kdo ve, morda niti en Poljak ne ostane na naši strani. Tako velika je sila praznovanja. Morda vzplamti nova velika in strašna vojna!"

Miller je v duši priznaval, da

so misli Sadovskega pravilne, in to še tembolj, ker je imel redovniške splohe, a še posebno čenstohovske za čarovnike — a čarov se je bal ta švedski general bolj nego topov — toda, ker se je hotel šaliti, ali pa ker je morda hotel nadaljevati razgovor, je rekel:

"Gospod, ti govoriš, kakor bi bil čenstohovski prior, ali pa, kakor bi te bili podkupili?"

Sadovski je bil drzen vojak in ker je poznal svojo veljavo, se je kaj lahko čutil razžaljenega. "Niti besede več ne povem!" je rekel s poudarkom.

Millerja je zopet užalil ton, a katerim so bile izrečene te besede.

"Jaz gospoda tudi ne prošim več za svet," je odgovoril. "Za svetovanje mi zadošča grof Vajkard, kateri ta kraj bolje pozna."

"Bomo videli," je rekel Sadovski in zapustil sobo. Vajkard je res nadomeščal. Prinesel je list, katerega je v tem dobil od gospoda krakovskega Varšičkega, s prošnjo, da puste sastek v miru; toda iz tega lista je nenasiten človek dobil naravnost protiven svet.

"Prosim," je rekel Millerju, "ker vedo, da se ne ubranijo." Dan pozneje je bil sklenjen pohod na Čenstohovo.

Niso ga tudi prikrivali, vsled česar je iz velunskega samostana o. Jakob Rudnicki še pravočasno dospel z novico v Čenstohovo. Bedni redovnik ni niti en trenutek mislil, da bi se Jasnogorci mogli braniti. Želel jih je le opozoriti, da bi vedeli, kako naj ravna, da dobe dobre gojbe. In res je novica zelo poparila redovnike. Nekateri so postali malodušni. Toda o. Kordecki jih je okrepil, malodušne razgrel z ognjem lastnega srca, obljubil dneve čudežev, jim oledel celo pogled na smrt in jih s svojim navdušenjem tako izpremenil, da so se nehote začeli pripravljati na napad, kakor so bili navajeni se pripravljati na velike cerkvene svečanosti, torej z radostjo in svečanostjo.

Obenem so delali tudi posvetni načelniki posadke, kakor gospod mečnik sieradski in Peter Čarnecki, poslednje priprave. Požgali so namreč vse šotore, ki so stali okoli ozidja trdnjave in bi mogli sovražniku olajševati naskoke. Prizanesli niso celo poslopjem v bližini gore, tako da je obkroževal ves dan obroč požara trdnjavo; ko pa je ostal od šotorov, brun in desak samo pepel, so samostanski topovi ime, li pred seboj prazen prostor, ki ga ni zakrivala nobena ovira. Črna njihova žrela so zrla svobodno v daljavo, kakor bi nestrno pričakovala sovražnika in ga hotela čim najprej pozdraviti s svojim gromom.

Medtem se je zima bližala z naglimi koraki. Bil je oster sever, blato se je izpreminjalo v grude, a ob jutrih so se vode, čim plitveje so bile, strdile v majhne ledene skorje. O. Kordecki se je pri svojih obhodih po zidovju tri svoje osinele roke in govoril:

"Bog nam pošilja mraz na pomoč! Težavno bo kopati nasipe, delati podkope, vi pa se boste menjavali v tople sobe, njim pa bodo kmalu pristudili severni vetrovi obleganje."

Toda baš radi istega vzroka si je želel general Miller hitrega konca. Vodil je seboj devet tisoč vojakov, največ pehote, in devetnajst topov. Imel je tudi dva prapora poljske konjenice, toda nanje ni mogel računati, in sicer prvič, ker ni mogel rabiti jezdecov pri jemanju skalnate trdnjave, in drugič, ker so šli ti ljudje neradi in so že naprej povedali, da se v nobenem slučaju ne udeležijo bitk. Šli so največ radi tega, da bi v slučaju padca branili trdnjavo pred grabežljivostjo zmagovalcev. Tako so vsaj govorili vojakom polkovniki. Šli so pa, ker je šved ukazoval, zakaj vsa domača vojska je bila v njegovem taboru in povečala so morali ubogati.

Iz Velunja v Čenstohovo je

kratka pot. Dne 28. listopada se je imelo početi obleganje. Toda švedski general je računal, da ne bo trajalo več kot par dni in da zajame trdnjavo s pogajanji.

Medtem je o. Kordecki pripravljaj človeške duše. Vršila so se pobožnosti kakor o velikih in radostnih praznikih, in če bi ne bilo na nekaterih blelih obrazih nemira, bi lahko mislili, da se bliža vesela in svečana aleluja. Sam prior je služil sv. mašo. Oglašili so se vsi zvonovi. Po maši pobožnosti ni bilo še konec, zakaj vršil se je svečano obhod po obzidju.

O. Kordeckega, ki je nosil Najsvetejšo, sta vodila pod pazduho mečnik sieradski in gospod Peter Čarnecki. Spreddaj so šli služabniki v mašnih srajcah, s kadičnicami na verižicah, z jantarom in miro. Pred nebom in za njim so stopale vrste belih redovnikov, ljudje različne starosti, počeni od nagubanih starcev do mladeničev, ki so jedva stopili v noviciat. Žolti plameni sveč so se tresli v vetru, oni pa so šli in prepevali, zatopljeni popolnoma v Boga, kakor da se ne brigajo za nič več na tem svetu. Za njimi si videl ostržene glave šlahte, objokane ženske obraze, a pod solzami mirne in navdahnjene z vero in upanjem. Šli so tudi kmetje v svojih sukmanih, dolgolasi, podobni prvim kristjanom; mali otroci, deklice in dečki, pomešani v trumi, so družili svoje angelske tanke glave s splošnim koralom. In Bog je poslušal te pesmi, te srčne izlive, ta beg pred zemeljskimi stiskami pod edino obrambo božjih kril. Veter je potihnil in ozračje se je pomirilo, nebo se je zjasnilo in jesensko solnce je tedaj razlilo svoje nežne, blede, late a še vedno tople žarke na zemljo.

Procesija je obšla obzidje, a se ni vračala, se ni razpršila — šla je dalje. Bleski od monštranec so padali na priorjev obraz in ta obraz se je zdel, kakor bi bil zlat in žareč. O. Kordecki je imel oči zaprte, a na ustnih je imel skoraj nadzemski sijaj sreče, sladkosti, opojenosti; duša mu je bila v nebesih, v svetlobi, v večnem veselju, v neskaljenem miru. Toda kakor bi od zgoraj dobival ukaze, da naj ne pozabi tega zemeljskega svetišča, ljudi, trdnjave in ure, ki je imela priti, je včasih obstal, odpiral oči, dvigal monštranco in blagoslavljal.

Blagoslovil je torej ljudstvo, vojsko, prapore, cvetoče kakor cvetje in migotajoče kakor mavrica; potem je blagoslovil zidove in griče, potem je blagoslovil topove, manjše in večje kroglice, svinčene, železne, posode s smodnikom stojala pri topovih ter skladišča orožja, služčega za odbijanje naskoka; potem je blagoslovil daljne vasi, blagoslovil sever, jug, vzhod in zahod, kakor bi hotel razprostrati božjo moč nad vso to zemljo.

Bila je druga ura popoldne, procesija je še bila na obzidju. In v tem se je na obzorju, kjer se je zdelo, da se nebo dotika zemlje, in kjer so se vlačile sivkaste megle, baš v teh meglah se je nekaj zamajalo in se začelo pomikati, pokazale so se neke postavbe, izpočetka motne, ki

pa so stopnjema postajale čimdalje razločnejše. Naenkrat se je zaslišal na koncu procesije krik:

"Švedje! Švedje gredo!"

Nato je nastala tišina, kakor bi srca in jeziki odpovedali; le zvonovi so zvonili dalje. Toda v tišini je zagrmel glas o. Kordeckega, močan, a miren:

"Bratje, radujmo se, ura zmagice in čudežev se bliža!"

In trenutek pozneje:

"Pod Tvojo obrambo se zatekamo, o Mati in Kraljica naša!"

Medtem se je švedski oblak izpremenil v velikansko kačo, ki se je plazila čimdalje bližje. Videlo se je že njeno strašno žrelo. Zvijala in razvijala se je, včasih so se zasvetile v svetlobi njene bleščeče jeklene luske, včasih se je potemnila in se plazila, olazila in se dvigala od daleč.

Kmalu so oči, ki so gledale z obzidja, lahko vse natanko razločile. Spreddaj je šla konjenica, za njimi pehota v četverstopih; vsak polk je tvoril dolg pravokot, nad katerim se je kvišku dvigal manjši, ki so ga tvorile štrleče sulice; dalje za pehoto so se vlekli topovi, z nazaj odprtimi žreli in nagnjeni proti zemlji.

Se za njimi so se tresli po nepravni poti s smodnikom in brezkončna vrsta s šotori in vsakovrstnimi vojnimi pripravami.

Grozen, a lep je bil pogled na ta pohod redne vojske, ki se je kazala kakor strašilo pred očmi Jasnogorcev. Naposled se je odrgala od celote konjenica in dirjala, kolebajoč se kakor od vetrov zazibani valovi. Naenkrat se je razkropila na več manjših in večjih oddelkov. Nekateri oddelki so se bližali trdnjavi; drugi pa so se, kakor bi mignil, razlili po okoliških vaseh iskat plena. Drugi so končno začeli jezdi okoli trdnjave, ogledovati zidove, preiskovati prostore, zajemati bližnja poslopja. Poedini jezdec pa so dirjali vsak hip v najhitrejšem skoku od večjih oddelkov z globokim oddelkom pehote ter naznanjali oficirjem, kje se lahko nastanijo. Topot in rezgetanje konj, kriki, kliči, šum tisočerihi glasov in gluhi ropot topov so razločno bili ob ušesa oblegancev, ki so do sedaj mirno stali na zidovih, kakor ob kaki prikazni in gledali z začudenimi očmi na to veliko gibanje in kretanje sovražne vojske.

Končno so dospeli tudi polki pehote in se začeli gibati okoli trdnjave, iskaje mest, ki bi bila najpripravnejša za utrditev za nasipi. V tem so udarili na Čenstohovo, samostanu pripadajočo pristavo, v kateri ni bilo vojakov, temveč samo po kočah zaprti kmetje.

Polk Finceev, ki je prvi prišel tja, je udaril na neoborožene kmete. Vlekli so jih za lase iz koč in naravnost razmesarili so uporneže. Ostanek ljudi so zatopili s pristave in konjica je udarila nanje in jih razpršila na vse štiri vetrove.

Millerjev parlamentar, ki je pozival, naj se podajo, je zatrobil še prej pred samostanskimi vrati, toda obleganci so, videč klanje in vojaške sirovosti odgovorili z ognjem iz topov.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Tužnim srecm naznanjamo vsem znancem in prijateljem žalostno vest, da je preminul dne 29. novembra, ob pol 6. uri jutraj po dolgi in mučni boleznj naš ljubljni soprog, oziroma oče

FRANK ŠALI

Rojen je bil leta 1875 v Češči vasi, fara Prečna na Dolenjskem, kjer zapušta dva brata in eno sestro. V Ameriki je bival okrog 33 let. Pogreb se je vršil dne 2. decembra v cerkvi sv. Pavla.

V prvi vrsti se zahvaljujemo prav iskreno pogrebcem: Mr. Jakob Jančar, Frank Močilnikar, Joseph Zupancic, Joseph Kavsek, Frank Kavsek in Frank Modričan.

Najiskrenejša zahvala vsem, ki so položili krasne vence na krsto pokojnega in sicer sledeče družine: John Sušteršic, Mihal Sušteršic, Frank Kunstel in družini Wissman.

Iskrena zahvala vsem, ki so darovali za sv. maše za pokojnega in sicer: Družina Surtz, družina J. Jakše, družina J. Spehek, družina Louis Spehek, družina Anton Darovec in družina J. Sušteršic.

Iskrena zahvala vsem, ki so dali avtomobile brezplačno na razpolago in sicer: Mr. J. Jančar, Mr. F. Močilnikar, Mr. M. Sušteršic, Mr. J. Zupancic, Mr. M. Jalovec, Mr. J. Sešek in Mr. A. Cerin.

Se zahvaljujemo za dano nam pomoč Mrs. Sterlekar, Mr. Rudolf Mertek in Mr. Frank Hoffert.

Iskrena zahvala vsem, ki so pokojnega prišli pokropiti, kakor tudi vsem, ki so čuli pri njem ter vsem tistim, ki so ga spomnili k zadnjemu počitku na pokopališču sv. Pavla, Euclid, O. Struna zahvala Rev. Ed. J. Gracy za opravljeno slabo božjo in govor pri pogrebnih obredih.

Zahvaljujemo se tudi A. F. Svetek Co. pogrebniemu zavodu za lepo urejen sprevod. Še enkrat prisrčna hvala vsem skupaj za vse, kar je kateri pripomogel. Bog vam poplačaj storo!

Tebe pa, predragi nam in nepozabljeni soprog in oče, Te ohranimo v spominu do groba. Bodi Ti lahka tuja zemlja.

Zahjujoči ostali:

MARY ŠALI, soproga.
FRANK, LUDWIG, EDWARD, sinovi; MARY, hči.

Cleveland, O., 27. decembra, 1930.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Tužnim srecm naznanjamo vsem prijateljem, znancem in sorodnikom točno vest, da je nemila smrt pretrgala nit življenja moj, nadvse ljubljni soprog, oziroma materi

Mary Koprivnik

rojena Spehar

ki je po kratki boleznj preminila dne 16. novembra. Pokojna je bila doma iz vasi Dane, Stari trg pri Rakeku. V Ameriki je bivala 10 let. Ob času smrti je bila stara 30 let. Njene zemlske ostanke smo položili k večnemu počitku na Calvary pokopališče.

V dolžnost si štejemo zahvaliti se vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nas tolažili in nam stali ob strani v času naše žalosti in bridkosti. Bodi na tem mestu izrečena najiskrenejša zahvala vsem, ki so toliko žrtvovali za krasne vence in sicer: Frances Krašovec, sestra, Ursula Kalac, teta, Martin Kozar, John Miller, John Koprivnik, John in Mary Mramor, Martin L. Koprivnik, Andy B. Radela, Josip J. Oster, Josip A. Močnik, Andrej A. Lekšan, J. Spehar, Frank Prevec, družina Krašovec.

Najlepša hvala vsem tistim, ki so darovali za sv. maše in sicer: sestra Krašovec, teta Kalac, Mrs. Mary Pucel, Rosie Franko, Rosie Kern, družini Struna, družini Cerinski, družini J. Vene, družini Les, Mrs. Hribar, Mrs. Bavec, Mrs. Lagina, John Intihar, družini Iles družini Trobentar, Mrs. Baraga, Mrs. Kandare.

Prisrčna hvala tudi onim, ki so dali svoje avtomobile brezplačno na razpolago in sicer: Joe Močnik, John Mramor, Andrej Radela, Andrej Lekšan, Mr. Prosek, Mr. Kotnik, Joe Vene, Stefan Jelenski, Frank Banic, Vinko Salmic, Mr. Obreza, Martin Koprivnik, Mr. Baraga.

Najlepša hvala Rev. Andreju za lepe cerkvene obrede. Enako se tudi zahvaljujemo pogrebniemu zavodu Josip Zele in Sinovi za tako izvrstno urejen pogrebni sprevod. Najlepša hvala tudi tistim, ki ste jo prišli kropiti in ki ste čuli pri njeni krsti in nas tolažili ob času žalosti. Torej hvala vsem skupaj.

Ti pa, predragi soproga in mati, ki si nas prerano zapustila, počivaj v miru, dokler se ne snidemo nad zvezdami. Tvoj spomin ohranimo v naših srcih za vedno. Naj duša Ti uživa neskaljeni pokoj, dokler se v lepši zarji ne združimo s Teboj.

Zahjujoči ostali:

Anton Koprivnik, soprog.
Tony, sinko; Danijela, Lilijana, Virginija, hčere
sestra, omožena Krašovec; teta Kalec.

Cleveland, O., 26. decembra, 1930.

A. J. ŽUŽEK

ODVETNIK

Urad: 210 Engineers Bldg. — Main 8038
Stanovanje: 15708 Parkgrove Ave. — Kenmore 2857-J

F. ZAKRAJŠEK

Kdor hoče najboljšo postrežbo z zmernimi cenami, naj se obrne na to družbo v slučaju smrti svojega draga. Vodim pogrebe nad 20 let v naselbini. Odprto noč in dan.

1105 Norwood Rd.
Tel. ENdicott 4735

Podružnica 18321 Edgerton Rd.
KENmore 2892

VABILO NA
PLESNO VESELICO

ki jo priredi

DRUŠTVO ILIRSKA VILA ŠT. 173 J. S. K. J.

V SOBOTO 27. DECEMBRA 1930

V SPODNJI DVORANI SLOVENSKEGA NAR. DOMA
na St. Clair Ave.

Vabi se članstvo J. S. K. Jednote, kakor tudi drugo cenjeno občinstvo. Postrežba prvovrstna; godba: Hojor trio.

VABI ODBOR